

PROTOKOLL nr 9

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse väljatöötamise töögrupi VII kohtumine

Toimumiskoht: Keskkonnaministeerium, VI korruse nõupidamiste ruum nr 602

Aeg: 25.01.2016; kell 10.30-13.00.

Osalejad: töögrupi liikmed, vt protokollis lisa.

Arutelu:

1. Toimus arutelu ÜVVKS 25.08.2015. a eelnõu (edaspidi *ÜVVKS eelnõu*) kohta esitatud muudatusettepanekute osas. Töögrupis arutati läbi ÜVVKS eelnõu järgimised paragrahvid:

5. peatükk „Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenus“

§ 20. Müüdava joogivee kvaliteedi ja ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostatuse kontroll

§ 21. Müüdava joogivee ja ärajuhitava reo- ja sademevee mahu arvestus

§ 22. Ühiskanalisatsiooni kasutamise piirangud

§ 23. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingu peatamine ja lõpetamine

§ 24. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse omavoliline kasutamine

§ 25. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamine üldistes huvides

§ 26. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni hooldamine ja kontroll

§ 27. Purgimisteenuse osutamise kohustus

Tulemus:

1. ÜVVKS eelnõu §-i 20 sisulist arutelu ei toimunud, kuna 18.01.2015 toimunud koosolekul Eesti Keemiatööstuse Liit, Eesti Toiduainetööstuse Liit ja Eesti Vee-ettevõtete Liit soovisid §-de 18-20 arutelu korraldada peale ohtlike ainete piirväärtusi reguleerivate määrustega tutvumist. § 20 sõnastus jääb muutmata kujule, kuna selle sisulist arutelu ei toimunud:

„§ 20. Müüdava joogivee kvaliteedi ja ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostatuse kontroll

(1) Müüdava joogivee kvaliteeti kontrollitakse veeseaduse § 13 lõike 2 alusel.

(2) Ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostatust kontrollitakse vee-ettevõtja ja tarbija vahel määratud liitumispunktis käesolevas seaduses sätestatu alusel. Kui liitumispunktist kontrollproovi võtmine ei ole võimalik, võetakse proov lähimast kontrollkaevust, mis iseloomustab kontrollitava tarbija poolt ärajuhitava reo- ja sademevee reostatust.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevee reostusnäitajad peavad vastama kehtestatud piirnormidele igal ajahetkel.

(4) Reo- ja sademevee juhtimisel ühiskanalisatsiooni määrab kontrollitavate saasteainete loetelu vee-ettevõtja.

(5) Kontrollproovid võib võtta vaid veeseaduse alusel atesteeritud isik ning proovid tuleb analüüsida akrediteeritud laboratooriumites.

(6) Reostuse iseloomu ja saasteainete loetelu selgitamiseks on vee-ettevõtja ja Keskkonnaameti esindajatel õigus tutvuda tarbija tootmises kasutatavate materjalide, ainete ja tehnoloogiaga, tarbija veevärgi ja kanalisatsiooniga ning lokaalsete puhastusseadmetega.

(7) Vee-ettevõtja ei pea teavitama tarbijat reo- ja sademevee kontrollproovi võtmise ajast, kui vee-ettevõtja tagab proovivõtmise ja –analüüsimise kolmanda sõltumatu osapoole poolt või proovivõtmise juurde on kutsutud sõltumatu kohaliku omavalitsuse üksuse esindaja, kes kinnitab oma kohalolekut allkirjaga proovivõtuprotokollis.

(8) Reo- ja sademevee proovivõtuprotokoll tuleb koostada veeseaduse § 12¹ lõike 3 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

(9) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevesi loetakse ajutiselt nõuetele mittevastavaks, kui võetud punktproovi reostusnäitajate sisaldus ületab ohtlike ainete osas käesoleva seaduse § 19 lg X alusel kehtestatud piirnorme või muude ainete osas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud reostusnäitajate maksimaalseid piirnorme.

(X) Kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepinguga on kehtestatud lõikes 9 sätestatud leebemad piirnormid, lähtutakse vastavuse hindamisel lepingus kehtestatud piirnormidest.

(10) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevesi loetakse nõuetele mittevastavaks, kui vähemalt kolme ajas keskmistatud proovi reostusnäitajate sisaldus ületab ohtlike ainete osas käesoleva seaduse § 19 lg X alusel kehtestatud piirnorme või muude ainete osas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud reostusnäitajate maksimaalseid piirnorme või tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingus sätestatud piirnorme. Nimetatud ajas keskmistatud proovid peavad olema võetud mitte sagedamini kui kolmepäevase vahega.

(11) Lõikes 10 nimetatud ajas keskmistatud proov peab olema võetud vähemalt kaheteistkümne tunni jooksul sellisel, et igas tunnis on võetud vähemalt üks punktproov.

(X) Lõiget 10 ei kohaldata käesoleva seaduse § 19 lg X alusel kehtestatud piirnormide osas, kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingus on sätestatud nende ainete osas leebemad piirnormid.

2. ÜVVKS §-i 21 lg-t 1 täiendati muudatusettepanekutest tulenevalt teise lausega. Uus sätte sõnastus on järgmine:
„(1) Ühisveevärgist tarbijale müüdav joogivesi peab olema mõõdetud tarbija veevärgile vee-ettevõtja paigaldatud veearvesti abil. Vee-ettevõtja ja tarbija võivad kokku leppida teisiti, kui mõõtmine on tehniliselt või majanduslikult ebamõistlik.“
3. ÜVVKS §-i 21 lg-t 2 täiendati selliselt, et muu meetoodika oleks osapoolte vahel kokku lepitud. Uus sõnastus on järgmine:
„(2) Ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kogust arvestatakse võetava joogivee mahu alusel või muu arvestusliku või mõõdetud vee-ettevõtja ja tarbija vahel kokku lepitud meetoodika alusel, mis võimaldab kõige efektiivsemalt hinnata ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kogust.“
4. Täiendada ÜVVKS eelnõud uue lõikega, mis ühetähenduslikult lubab ka sademevee juhtimist ühiskanalisatsiooni, kui see on vee-ettevõtja ja kliendi vahel kokku lepitud. Uue lõike sõnastus on järgmine:

„(X) Kui vee-ettevõtja ja kliendi vahelises lepingus on kokku lepitud, et ühisvoolsesse kanalisatsiooni võib juhtida lisaks reoveele ka sademeveett, kohaldatakse ühisvoolsesse kanalisatsiooni juhitavale sademeveele reovee kohta sätestatud.“

5. ÜVVKS eelnõu §-de 3 ja 4 osas osapoolte vahel kokkulepet ei saavutatud, kuna on nii abonenttasu pooldajaid kui ka meetodika pooldajaid. Eesti Linnade Liit leidis, et rohepiirkondade arendamist peaks igal juhul soodustama. Kõik osapooled nõustusid sellega, mida ka ÜVVKS eelnõu lg 3 sõnastus toetab ja võimaldab rakendada. Sätted jäid kehtima muutmata kujul:

„(3) Lahkvoolsesse kanalisatsiooni juhitava sademevee mahu arvestamisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud meetodikast, arvestades kinnistu kõvakattega pindala osakaalu või muud asjakohast näitajat.

(4) Lõikes 3 nimetatud meetodikat ei pea järgima juhul, kui sademevee ärajuhtimisele ja puhastamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud ning arvestatakse vaid § 28 lõikes 4 nimetatud abonenttasu.“

6. ÜVVKS eelnõu § 22 lg-t 1 muudeti keeleliselt. Uus sõnastus on järgmine:
„(1) Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida aineid, nagu ummistust põhjustavaid tahkeid osiseid, ravimeid või piirnormati ületavas kontsentratsioonis happeid, aluseid, rasvu, õlisid, fenoole ning muid kemikaale ja aineid, mis kahjustavad või pärsivad ühiskanalisatsiooni või reoveepuhasti toimimist.“

7. ÜVVKS eelnõu § 22 lg 2 osas Keskkonnaministeerium selgitas sätte sisu. Säte jäi muutmata kujule:
„(2) Ühiskanalisatsiooni või reoveepuhasti toimimise kahjustamise eest on vee-ettevõtjal õigus nõuda kahju hüvitamist § 20 lõike 9 alusel võlaõigusseaduses sätestatud korras.“

8. ÜVVKS eelnõu § 23 lg-s 1 muudetakse punkti 4 sõnastust selliselt, et ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise leping lõpeb teenuse tarbimise peatumisel tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks. Muudatuse kohaselt kuus kuud asendatakse kahe aastaga. Uus § 23 lg 1 sõnastus on järgmine:

„(1) Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise leping lõpeb:

1) tarbija vahetumisel;

2) käesoleva seaduse § 19 alusel, välja arvatud juhul, kui tarbija on eelnevalt teavitanud vee-ettevõtjat avariiolekorrast;

3) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse kasutamise tingimuste muutumisel tarbija tegevuse tõttu;

4) teenuse tarbimise peatumisel tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks.“

Täiendavalt töögrupis leiti, et seletuskirjas selgitatakse lahti, mis on lepingu peatamise ja lõpetamise sisuline erinevus. Lepingu peatamise korral vee-ettevõtja klient ajutiselt ei kasuta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust, kuid vee-ettevõtja poolne valmisolek teenuse jätkamiseks on tagatud. Lepingu lõpetamisel vee-ettevõtja ei pea säilitama tehnilist valmisolekut teenuse jätkamiseks. Teenuse uuesti osutamiseks võib vee-ettevõtja nõuda täiendavat liitumistasu, kui vee-ettevõtjale kaasnevad ühenduse taastamisega lisakulud.

9. ÜVVKS eelnõu § 23 lg-d 2 ja 3 jäid muutmata kujule:
„(2) Lõikes 1 nimetatud lepingu lõpetamise alused ei kehti, kui tarbija ja vee-ettevõtja lepivad omavahel kokku teisiti.

(3) Vee-ettevõtja võib ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingu peatada, kui tarbija veevõrk ja kanalisatsioon ei vasta käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatudle või tarbijal on tasumata vee-ettevõtjale vähemalt kolme kuu arved.“

10. ÜVVKS eelnõu § 23 lg-s 4 sisalduv elamiseks vajaliku joogivee kättesaadavuse nõue tagada kohaliku omavalitsuse kohustusena vastavalt KOKS-ile. Uus sõnastus on järgmine:

„(4) Lõikes 3 sätestatud lepingu peatamise korral tuleb kohalikul omavalitsuse üksusel tarbijale tagada elamiseks vajaliku joogivee kättesaadavus muul viisil.“

11. ÜVVKS eelnõu § 24 lg 1 p 5 sõnastusest võeti välja sõnaühendid „vaatlus- või muu kaevu kaudu“. Uus sõnastus on järgmine:

„(1) Ühisveevärgist veevõtt ja ühiskanalisatsiooni abil reo- ja sademevee ärajuhtimine on omavoliline, kui selleks puudub õiguslik alus või kui tegu on järgmiste rikkumistega:

1) puudub vee-ettevõtjaga vastav leping, välja arvatud juhul, kui vee-ettevõtte esitab regulaarselt tarbitud vee või ärajuhitud reovee eest tarbijale arveid ning tarbija on arved õigeaegselt tasunud;

2) torustikule, sulguritele, tuletõrjesüsteemile ning vee- või reoveemöödusõlmele vee-ettevõtja pandud plommid on eemaldatud või rikutud, välja arvatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni eeskirjaga lubatud eemaldamised;

3) vee- või reoveearvesti taatlusmärgis on eemaldatud või rikutud;

4) tarbija veevärgile on enne veearvestit monteeritud veevõttu võimaldav ühendus;

5) toimub vee-ettevõtja loata reovee puhastamine ;

6) näitusid on moonutatud;

7) toimub muu tegevus, mis on suunatud teenuse tarbimisele selle eest määratud hinda maksmata.“

12. ÜVVKS eelnõu § 24 lg 2 jäi muutmata kujule:

„(2) Omavolilise kasutamise tuvastamisel koostab vee-ettevõtja, Tehnilise Järelevalve Ameti, kohaliku omavalitsuse üksuse või Keskkonnainspeksiooni esindaja akti ühisveevärki ja –kanalisatsiooni omavoliliselt kasutanud isiku või tema esindaja juuresolekul.“

13. ÜVVKS eelnõu § 24 lõigetes 3 -5 lisada erapooletu tunnistaja asemel kohaliku omavalitsuse esindaja. Uus sõnastus on järgmine:

„(3) Kui ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust omavoliliselt kasutanud isik või tema esindaja ei viibi akti koostamise juures või keeldub aktile allakirjutamisest, koostatakse akt kohaliku omavalitsuse üksuse esindaja juuresolekul.

(4) Lõikes 3 nimetatud akt peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) akti koostamise aeg ja koht ning asutuse nimi ja aadress, kelle esindaja poolt akt koostatakse;

2) akti koostanud isiku ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi;

3) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust kasutanud isiku nimi ja kontaktandmed või tema esindaja nimi, kontaktandmed ning andmed tema volitusi tõendava dokumendi kohta;

4) kohaliku omavalitsuse esindaja nimi ja kontaktandmed, kui akt koostatakse tema juuresolekul;

5) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse omavolilise kasutamise iseloomustus (kirjeldus ja skeem);

6) informatsioon ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingu tingimuste rikkumise kohta.

(5) Aktile kirjutavad alla selle koostaja, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust omavoliliselt kasutanud isik või tema esindaja või nende puudumisel kohaliku omavalitsuse üksuse esindaja.“

14. ÜVVKS eelnõu § 24 lg 6 jäi muutmata kujule:

„(6) Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust omavoliliselt kasutanud isiku või tema esindaja aktile allakirjutamisest keeldumisel nõutakse temalt kirjalik seletus allakirjutamisest keeldumise kohta. Kui ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust omavoliliselt kasutanud isik või tema esindaja keeldub kirjaliku seletuse andmisest, teeb akti koostaja aktile sellekohase märke.“

15. ÜVVKS eelnõu § 24 lg 7 sõnastus jäi muutmata kujule, kuid Keskkonnaministeeriumi õigusosakond analüüsib sätte õiguspärasust ja vastavasisulisi kohtulahendeid. Tuleb hinnata, kas akt saab olla aluseks teenuse katkestamiseks. Lõike sõnastus:

„(7) Akti koostaja võib kohe katkestada omavolilise ühenduse.“

16. ÜVVKS eelnõu § 25 lg-st 1 võeti välja sõnaühend „ning avalikest veevõtukohtadest vee võtmist“, kuna sätte sisu puudutab vaid ühisveevärgi teenuse kasutamist. Uus sõnastus on järgmine:

„(1) Ühisveevärgil asuvatest tuletõrjehüdrantidest tulekustutusvee võtmist reguleeritakse vee-ettevõtja ja Päästeameti vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepinguga, kus sätestatakse muuhulgas teenuse kasutamise kord ja selle eest makstav tasu.“

17. Otsustati täiendada ÜVVKS eelnõu §-i 25 täiendava lõikega, et oleks üheselt arusaadav Päästeameti kasutuslepingu nõude kohustuslikkus ning et selle puudumist käsitletakse omavolilise kasutusena. Uue sätte sõnastus on järgmine:

„(X) Juhul kui Päästeametil puudub käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping, kohaldatakse tarbitud teenuse osas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga omavolilise liitumise ja kasutamise kohta sätestatud vastutuse sätteid.“

18. ÜVVKS eelnõu § 25 lg 2 sõnastus jäi muutmata kujule:

„(2) Avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt sademevee ärajuhtimiseks ühiskanalisatsiooni abil ja puhastamiseks sõlmib kohaliku omavalitsuse üksus vee-ettevõtjaga sellekohase ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingu, kus sätestatakse muuhulgas teenuse osutamise kord ja selle eest makstav tasu.“

19. ÜVVKS eelnõu § 26 lg 1 sõnastus jäi muutmata kujule:

„(1) Vee-ettevõtja peab tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu vastavalt ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjale ning kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud halduslepingule.“

20. ÜVVKS eelnõu § 26 lg 2 kustutatakse §-st 26 ning lisatakse ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse peatükki. Sõnastusest eemaldatakse vääramatu jõu klausel. Uus sõnastus on järgmine:

„(X) Vee-ettevõtjal on õigus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni avarii kõrvaldamise ajal ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud korras piirata või peatada tarbijatele ühisveevärgist vee andmist või tarbijatelt reovee vastusvõtmist ühiskanalisatsiooni.“

21. ÜVVKS eelnõu § 26 lg 3 kustutatakse, kuna pädevuse jaotus on kajastatud eelnõu 8. peatükis.

22. ÜVVKS eelnõu § 27 lg-te 1-3 sõnastused jäid muutmata kujule. Samas §-i 27 täiendatakse täiendava lõikega, mis sätestab, et kogumismahutite tühjendamiseks oleks tagatud ligipääsetavus. Lisaks otsustati, et seletuskirjas täpsustatakse, et nimetatud säte ei reguleeri purgimisteenuse osutamist laiemalt vaid üksnes kindlaksmääratud juhtudel, kui on tegemist üle 2000 ie reoveekogumisalaga ja piirkonda ei ole välja ehitatud ühiskanalisatsiooni. Lõiked 1-3 jäid muutmata kujule:

„(1) Isikule, kes asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 ie või enam, kuid kellel puudub võimalus liituda ühiskanalisatsiooni teenusega ühiskanalisatsiooni puudumise tõttu, on vee-ettevõtja kohustatud osutama purgimisteenust.

(2) Reovee kogumismahuti peab olema veekindel ning peab olema sellise mahutavusega, mis võimaldab kokku koguda vähemalt kahe nädala jooksul tekkiva reovee.

(3) Reovee kogumismahuti nõuetele vastavuse tagab kogumismahuti omanik ning selle kontrollile kohalduvad tarbija veevärgi ja kanalisatsiooni kontrolli sätted.“

ÜVVKS eelnõu §-i 27 lisatava täiendava lõike sõnastus on järgmine:

„(X) Reovee kogumismahuti asukoht peab olema purgimisteenust osutavale autole ligipääsetav.“

Järgmine koosolek toimub 01. veebruaril kell 10.30 Keskkonnaministeeriumis ruumis 602.

Täiendav info: <http://www.envir.ee/et/uvvk>

Protokolli koostas:

Raili Kärmas, Keskkonnaministeeriumi veesakonna nõunik, tel 626 2858, raili.karmas@envir.ee

Hendrik Põldoja, Keskkonnaministeeriumi veesakonna peaspetsialist, tel 626 2861 ,
hendrik.poldoja@envir.ee

Lisa: osalejate nimekiri

Lisa

Osalejate nimekiri:

	Nimi	Organisatsioon
1	Raili Kärmas	Keskkonnaministeerium
2	Marit Ristal	Keskkonnaministeerium
3	Hendrik Põldoja	Keskkonnaministeerium
4	Kadri Tubli	Keskkonnaministeerium
5	Klarika Siegel-Lorvi	Konkurentsiamet
6	Katri Pettai	Konkurentsiamet
7	Mailis Kullerkupp-Jõekaar	AS Tallinna Vesi
8	Veiko Kaufmann	SA KIK
9	Jaan Madis	AS Paide Vesi
10	Toomas Kapp	AS Tartu Veevärk
11	Andres Aruhein	AS Emajõe Veevärk
12	Sirje Potisepp	Eesti Toiduainetööstuse Liit
13	Hallar Meybaum	Eesti Keemiatööstuse Liit
14	Lauri Lagle	Eesti Vee-ettevõtete Liit
15	Toivo Tähtjärv	OÜ Torma Soojus
16	Ülle Reidi	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
17	Ain Ehasalu	SA KIK
18	Irja Alakivi	Eesti Linnade Liit
19	Ramon Nahkur	Sotsiaalministeerium
20	Vahur Tarkmees	Eesti Vee-ettevõtete Liit
21	Marko Udras	Kaubandus-Tööstuskoda
22	Leena Albrecht	Terviseamet
23	Märt Holtsmann	Tallinna Keskkonnaamet
24	Hans Liibek	Eesti Vee-ettevõtete Liit
25	Kristiina Rebane	Justiitsministeerium